

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากกรที่กรมวิชาการ กระทรวงศีกษาธิการ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรประถมศีกษา พุทธศักราช 2521 มาเป็นหลักสูตรประถมศีกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และได้นำไปใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร พร้อมกันทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปี การศีกษา 2533 ในขณะที่โรงเรียนประถมศีกษาทั่วไปจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2534 ปีละชั้น และจะครบทุกระดับชั้นในปีการศึกษา 2539 กรมวิชาการ ได้ดำเนินการติดตามการใช้หลักสูตร ประถมศีกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งพบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนา การใช้หลักสูตร มีความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ อยู่ในระดับน้อย และโรงเรียนมีการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศีกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การวิจัยครั้งนี้จึง มีวัตถุประสงค์เพื่อศีกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศีกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียน ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศีกษาแห่งชาติ โดยผู้วิจัย ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งสิ้น 2 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) และปลายเปิด (Open-ended) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยัง ผู้บริหาร จำนวน 323 ฉบับ และครูผู้สอนจำนวน 606 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 929 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 829 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.24 จำแนกเป็นของผู้บริหาร จำนวน 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.16 และครูผู้สอนจำนวน 541 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.27 การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้ การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยนำเสนอผลการวิจัยเป็นตารางพร้อมทั้งบรรยาย ประกอบ ซึ่งจากข้อมูลผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 50 ปี มีอายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เคยเข้ารับการประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.2 ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีอายุราชการตั้งแต่ 16-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกภาษาอังกฤษ และประถมศึกษา โดยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพราะได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษระหว่าง 5-10 ปี ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้น ป.5 ส่วนใหญ่สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 11-15 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป.6 ส่วนใหญ่สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 11-15 คาบต่อสัปดาห์เช่นกัน และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ป. 5-6 ส่วนใหญ่สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 26-30 คาบต่อสัปดาห์ โดยมีหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการสอน คือ ปฏิบัติงานธุรการ-การเงิน เคยเข้ารับการประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2. สถานการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

2.1 การเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การกำหนดนโยบาย โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดนโยบายในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โดยยึดหลักความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร มีครูวิชาการ ผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย และมีการวางแผนการจัดหลักสูตรโดยสำรวจความถนัด และความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียน

การจัดทำแผนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนการสอน โดยผู้บริหารให้บริการวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน และให้ครูผู้สอน เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอน โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอน

การจัดเตรียมบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมบุคลากร โดยการสำรวจความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดในการสอน มีการกำหนดเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอน โดยยึดหลักการจัดครูที่มีความรู้ และทักษะในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นผู้สอน โรงเรียนมีการพัฒนาครู โดยการสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม หรือสัมมนา เกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีการเตรียมความพร้อม โดยการศึกษาจากหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร

การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดหาคู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีการกำหนดให้ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้คู่มือครู และหนังสือ ENGLISH IS FUN เป็นเอกสารประกอบหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โดยดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์ การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของครูมาบริการ และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน โดยการจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง และยึดหลักความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

การจัดเตรียมสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดห้องเรียนเป็นสถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้จัดเตรียมสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดหาคู่มือการวัดผลและประเมินผลให้แก่ครู และกำหนดให้ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผล โดยครูผู้สอนมีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลจากเอกสารด้วยตนเอง

การจัดเตรียมการนิเทศและติดตามประเมินผลการเรียนการสอน
โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดให้มีเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน โดยมี
ครูผู้สอนเป็นผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน

2.2 การดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดการเรียน-
การสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยเน้นทักษะกระบวนการและยึดผู้เรียน
เป็นศูนย์กลาง มีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอน
แบบสนทนาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมให้ครู
ใช้สื่อประกอบการสอน และส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับ
การใช้สื่อ โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อเป็นประจำทุกบทเรียน และกำหนดหลักในการเลือกใช้
สื่อการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน

การใช้สถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ
ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดสถานที่โดยยึดหลักความสะดวกต่อ
การใช้ทั้งผู้สอนและผู้เรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำ
จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการวัดผลและประเมินผลหลังการเรียน
ด้วยวิธีการทดสอบ

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการ
นิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนด้วยวิธีการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่
ได้รับการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนจากผู้บริหาร

2.3 การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ
โรงเรียนส่วนใหญ่มีการติดตามประเมินผลโดยการสอบถามจากครูผู้สอน

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ
โรงเรียนส่วนใหญ่มีการติดตามประเมินผลโดยการสอบถามจากครูผู้สอน และกำหนดให้
ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

3. ปัญหาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.1 ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การกำหนดนโยบาย ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

การจัดทำแผนการสอน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการสอน และครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการสอน

การจัดเตรียมบุคลากร ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน

การเตรียมการจัดหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูมีความรู้ และความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ เอกสารและคู่มือประกอบการจัดทำไม่เพียงพอ และเวลาในการจัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ

การเตรียมสื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับผลิตสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

การเตรียมสถานที่ ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดเตรียมสถานที่

การเตรียมการวัดผลและประเมินผล ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีเอกสารคู่มือการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ

การจัดเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการนิเทศติดตามผล และครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล

3.2 ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูมีงานรับผิดชอบหลายด้าน และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ

การใช้สื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ โรงเรียนมีสื่อประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับบทเรียน และครูผู้สอนส่วนใหญ่ ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

การใช้สถานที่ ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ขาดห้องเรียนที่ใช้เรียนภาษาโดยเฉพาะ ห้องเรียนไม่เพียงพอ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดเอกสารแนะนำในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการนิเทศและติดตามผลไม่เพียงพอ และครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

3.3 ปัญหาการติดตามประเมินผล

การเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำผลการติดตามผลไปปรับปรุงการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำผลการติดตามผลไปปรับปรุงการดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้เสนอมาข้างต้น มีข้อค้นพบและปัญหาที่น่าสนใจและสมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

ในการกำหนดนโยบาย ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดนโยบายในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โดยยึดหลักความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร มีการกำหนดให้ครูวิชาการ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายนั้น มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรมวิชาการ (2534) ที่พบว่า โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร มีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนควรหาทางแก้ไข โดยการติดต่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรในวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนประเด็นของครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การกำหนดนโยบายการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ควรให้ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เนื่องจากการนำหลักสูตรไปใช้นั้น ขึ้นอยู่กับบุคลากรที่เป็นตัวจักรสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตร ดังที่ สงัด อุตหามันท์ (2527) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน เป็นขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ หรือการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนั้นหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษที่โรงเรียนจัดสอนจะประสบความสำเร็จได้ จึงควรเกิดจากความร่วมมือทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ที่จะต้องนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ และบุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายที่จะช่วยในการกำหนดนโยบาย ที่จะใช้เป็นทิศทางในการกำหนดแนวทางการจัดหลักสูตร และติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรต่อไป ส่วนด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า มีการสำรวจความถนัดและความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า ประเด็นสำคัญในการวางแผนการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากสำรวจความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียนแล้ว ควรให้มีการสำรวจความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่ต้องการให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องและสนองความต้องการท้องถิ่น

การจัดทำแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนการสอนโดยผู้บริหารให้บริการวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน มีครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการสอน โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนการสอน ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้มีวัตถุประสงค์ให้ครูเข้าใจวิธีทำแผนการสอนและสามารถทำแผนการสอนได้ ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องและสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและท้องถิ่นได้ การจัดทำแผนการสอนโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า แผนการสอนจะเป็นการกำหนดสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติในการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2525) ได้กล่าวถึงแผนการสอนว่า การสอนที่จะประสบผลสำเร็จนั้นต้องมีการวางแผนเหมือนกับการทำงานอื่น ๆ ส่วนในด้านปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ครูขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน และครูผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนควรมหาแนวทางแก้ไข โดยให้ความสำคัญและช่วยเหลือครูในการจัดทำแผนการสอน และควรมหาเอกสารทางวิชาการให้แก่ครู เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน โดยการให้ครูผู้สอนร่วมกันทำในระหว่างปิดภาคเรียน ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนย่อมเข้าใจเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้กำหนดรายละเอียดในแผนการสอนไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม

ในการจัดเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมบุคลากร โดยการสำรวจ ความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดในการสอน มีการกำหนดเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอน โดยยึดหลักการจัดครูที่มีความรู้ และทักษะในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นผู้สอน มีการพัฒนาครูโดยการสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมโดยศึกษาจากหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมบุคลากรที่เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรใดไปใช้ ควรจะได้มีการให้

ความรู้ หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลตามที่หลักสูตรได้จัดทำขึ้น (สงัด อุทรานันท์, 2527) ส่วนในด้านปัญหาการจัดเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รวงทอง ดำรงสุกิจ (2525) ที่พบว่า ครูผู้สอนไม่ถนัดในการสอนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ดังที่ เตือนใจ แก้วโสภาส (2530) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่ไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก โท มาก่อน และยังไม่ผ่านการอบรมการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษมาอีก ทำให้ ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในวิชาสอนภาษาอังกฤษ และขาดทักษะในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความช่วยเหลือ โดยการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ให้กับบุคลากรก่อนที่จะนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร โรงเรียน

ส่วนใหญ่มีการจัดทำคู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และจัดทำแผนการสอน เป็นเอกสารประกอบหลักสูตร โดยกำหนดให้ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วม ในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้คู่มือครู ENGLISH IS FUN และ หนังสือ ENGLISH IS FUN เป็นเอกสารประกอบหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนวิชา ภาษาอังกฤษ และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยให้ครูผู้สอน เป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่ในด้านปัญหาที่ พบคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เอกสารและคู่มือการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอ และเวลาในการจัดทำหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตรของครูผู้สอนไม่เพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ตริสุวรรณ (2532) ที่พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำเอกสารประกอบ หลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตร ทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรได้ จึงได้มีการ ใช้คู่มือครู ENGLISH IS FUN และหนังสือ ENGLISH IS FUN เป็นเอกสารประกอบ หลักสูตร ตามที่ได้เคยใช้มา จากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายจึงควรให้ความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ โดยการจัดทำเอกสารประกอบ

หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ตามแนวหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อให้โรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรมีการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร และการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของครูมาบริการ และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง โดยยึดหลักความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ส่วนปัญหาที่พบ คือ งบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับผลิตสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และครูผู้สอนขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ศรีสุวรรณ (2532) ที่พบว่า สื่อการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เพียงพอกับความต้องการของครู ผู้วิจัยเห็นว่า ในด้านการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) ได้จัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่โรงเรียนต้องการ โรงเรียนจึงควรมีการสำรวจรายละเอียดกับความต้องการใช้สื่อจากครูผู้สอน และนำมาพิจารณาว่าสื่อชนิดใดควรมีการจัดซื้อ สื่อชนิดใดควรมีการจัดทำ และสื่อชนิดใดที่สามารถยืมจากกลุ่มโรงเรียนหรือศูนย์วิชาการได้ นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนควรจัดหาวัสดุที่มีในท้องถิ่นหรือวัสดุที่มีราคาถูกมาใช้ และควรจัดระบบการจัดหา จัดซื้อ เพื่อให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สามารถแก้ไขได้ ถ้าผู้บริหารและครูผู้สอนให้ความสำคัญในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนร่วมกัน จะทำให้ได้มาซึ่งสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

การเตรียมสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดห้องเรียนเป็นสถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้จัดเตรียมสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนปัญหาที่พบ คือ อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ และขาดวัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดเตรียมสถานที่ ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาดังกล่าวมีผลต่อการเรียนรู้ ตามแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตรที่มีความสำคัญต่อการจัดสถานที่ และห้องเรียนเป็นอย่างมาก ดังที่ กรมวิชาการ (2534) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญในการจัดห้องเรียน คือ สภาพห้องเรียนต้องอยู่ในสถานที่ดี และใช้การได้เป็นสัดส่วน มีความ

เหมาะสมในกิจกรรม มีขนาดของห้องเรียนกว้างขวางพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียน มีสุขลักษณะในห้องเรียน และมีการจัดตกแต่งห้องเรียน ซึ่งจากผลการวิจัย (กรมวิชาการ, 2534) พบว่า สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการสอนของครู สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลดี ส่วนในด้านปัญหา คือ สถานที่นั้นคือ ด้านอาคารสถานที่ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ และขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดเตรียม เป็นสิ่งที่โรงเรียนควรได้ประสานงานกับต้นสังกัด เพื่อเสนอโครงการจัดสร้างอาคารสถานที่หรือขอความร่วมมือจากชุมชนในท้องถิ่น และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ระดับอำเภอ จังหวัด หรือเขตการศึกษามาให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดเตรียมสถานที่ เพื่อเป็นการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ อีกทั้งจะเป็นการช่วยในการประหยัดงบประมาณในการใช้จ่ายอีกด้วย

การเตรียมการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดหาคู่มือการวัดผลและประเมินผลให้แก่ครู มีครูผู้สอนเป็นผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผล โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลจากเอกสารด้วยตนเอง โดยปัญหาที่พบ คือ ครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลไม่เพียงพอ และครูผู้สอนมีเอกสารและคู่มือการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวงทอง ดำรงสุกิจ (2525) ที่พบว่า ปัญหาอันดับแรกของการจัดการเรียนการสอน คือ ครูไม่เข้าใจหลักการวัดผลและประเมินผล ผู้วิจัยเห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ประกอบกับการวัดผลและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อการปรับปรุงการสอนและพัฒนาผู้เรียน หน่วยงานทุกระดับจึงควรมีการแนะนำเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน และควรมีจัดหาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลเท่าที่จำเป็นต้องใช้ให้แก่ครูผู้สอน ทั้งนี้โรงเรียนอาจขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากแหล่งวิชาการ เช่น สถาบันทางการศึกษา วิทยาลัยครู หรือวิทยาลัยต่าง ๆ มาให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

การเรียน พร้อมทั้งโรงเรียนควรมีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้
การวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีปัญหาลดน้อยลง

การเตรียมการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า
โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล โดยครูผู้สอนเป็นผู้รับการนิเทศ
ภายในโรงเรียน ส่วนปัญหาที่พบ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการ
นิเทศและติดตามผล และครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล ผู้วิจัย
พบว่า การจัดการเรียนการสอนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ถ้ามีการจัดให้มีการนิเทศ
และติดตามผล เพราะการนิเทศและติดตามผลจะเป็นกระบวนการส่งเสริมให้การนำหลักสูตร
ไปใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศการศึกษา คือ
เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อการ
จับผิดแต่ประการใด โดยลักษณะเช่นนี้ผู้นิเทศ จำเป็นจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความ
เข้าใจอันดีกับผู้รับการนิเทศ การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินไปด้วยบรรยากาศแห่งความ
เป็นประชาธิปไตย และร่วมมือกัน (สงัด อุทรานันท์, 2530) การจัดการนิเทศและติดตาม
ผลการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จได้ โรงเรียนจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และ
ทักษะในการนิเทศและติดตามผล เพื่อที่จะได้ดำเนินการจัดตามหลักการของการนิเทศที่จะต้อง
ทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และนำไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ การจัด
การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2. การดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัด
การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยเน้นกระบวนการ และยึด
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ โดยครูผู้สอน
ใช้วิธีการสอนแบบสนทนาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า จากแนวปฏิบัติ
ของโรงเรียนและครูผู้สอนเป็นไปตามแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพหุศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพราะโรงเรียนและครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีบทบาทที่สำคัญที่สุด
หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527) ได้กล่าวถึง
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา
ยึดแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหรือสื่อความหมาย เน้นการพัฒนากทักษะทางภาษา

ฉะนั้นผู้เรียนจะทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกและใช้ภาษาอย่างเต็มที่ ครูมีหน้าที่ในการจัดกลุ่ม และ
 ป้อนงานให้แต่ละกลุ่มทำ ครูมีบทบาทในฐานะผู้จัดกิจกรรม ดังนั้นการสอนแบบสหสาขาจึงเน้น
 ให้นักเรียนใช้ภาษาได้ ส่วนปัญหาที่พบ คือ ครูมีงานรับผิดชอบหลายด้าน และครูผู้สอนมีความรู้
 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ นิมพา นาคสุข (2527) ที่พบว่า ครูขาดความมั่นใจในการใช้หลักสูตรภาษา-
 อังกฤษ เพราะยังไม่เข้าใจหลักสูตรดีพอ และ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2524) ที่พบว่า ด้านวิธี
 สอนของครูยังขาดความรู้ที่ถูกต้อง และครูต้องการได้รับคำแนะนำในการจัดทำ และการใช้
 อุปกรณ์ในการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นผลจากการที่ครูผู้สอนมีงานรับผิดชอบหลายด้าน ครูมี
 วุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน และเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ จึงทำให้ครูผู้สอนประสบปัญหา
 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฉะนั้นโรงเรียนจึงควรแก้ปัญหาครูมีงานรับผิดชอบ
 หลายด้าน ด้วยการกระจายงานให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมกันรับผิดชอบ หรืออาจใช้
 วิธีการแบ่งกลุ่มผู้เรียน เพื่อลดการใช้กำลังครูผู้สอน เช่น การจัดผู้เรียนเข้าชั้นเรียน โดย
 การจัดแบบรวมกันหลายชั้น ซึ่งโรงเรียนจะต้องพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดให้เหมาะสมกับ
 สภาพของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนควรติดต่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 มาให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอน และควรมีการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร
 และการสอนอย่างเพียงพอ หน่วยงานระดับกรมวิชา ควรจัดให้มีเอกสารประกอบหลักสูตร
 วิชาภาษาอังกฤษ และแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้
 ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การใช้สื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ส่งเสริม
 ให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน โดยการส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ
 เกี่ยวกับการใช้สื่อ สำหรับครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการใช้สื่อเป็นประจำทุกบทเรียน โดยกำหนด
 หลักในการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน ส่วนปัญหาที่โรงเรียนพบ คือ
 โรงเรียนมีสื่อประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับบทเรียน และขาด
 การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ และอุปกรณ์ในการผลิตสื่อ ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาการใช้สื่อ
 การเรียนการสอน เป็นปัญหาที่สืบเนื่องจากการเตรียมสื่อการเรียนการสอน ที่โรงเรียน
 ส่วนใหญ่ขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับสื่อการเรียนการสอน จนทำให้
 โรงเรียนมีสื่อประกอบการเรียนไม่เพียงพอ การใช้สื่อการเรียนการสอนจึงควรมีการส่งเสริม
 และแนะนำครูให้นำเอาทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตามแนวปฏิบัติของ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และโรงเรียนควรจัดให้มีประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนและในกลุ่มโรงเรียนด้วยกัน พร้อมทั้งจัดหาคู่มือการผลิตและวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนมาไว้ให้ครูได้ศึกษา และสนับสนุนให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง จากวัสดุและอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น เพื่อการแก้ปัญหาจำนวนสื่อที่ไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับบทเรียน

การใช้สถานที่ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดสถานที่ โดยยึดหลักการให้ความสะดวกต่อการใช้ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ส่วนปัญหาที่พบ คือ การขาดห้องเรียนที่ใช้เรียนภาษาโดยเฉพาะ ห้องเรียนไม่เพียงพอ และครูผู้สอนขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ตรีสุวรรณ (2532) ที่พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีห้องเรียนที่ใช้เรียนภาษาโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นปัญหาที่พบโดยทั่วไป ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณที่จัดสรรในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และผู้บริหารโรงเรียนก็ไม่ได้ให้ความสำคัญในปัญหานี้มากนัก เพราะสามารถใช้ห้องเรียนเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกปฏิบัติแทนได้ ฉะนั้นในการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษนั้น โรงเรียนจึงควรมีการสนับสนุนด้านวัสดุ และอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียนแก่ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ ซึ่งกรมวิชาการ (253๑) ได้กล่าวถึง การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนว่า ได้แก่ การจัดและตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ การจัดมุมเสริมความรู้และอื่น ๆ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่จะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ จะต้องยึดหลักการจัดที่เปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ ตามความจำเป็นของการเรียนรู้ ไม่ใช่จัดไว้อย่างไรก็คงสภาพนั้นตลอดไป การจัดสภาพห้องเรียนในลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งเร้าเพื่อให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ

การวัดผลและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดผลและประเมินผลหลังการเรียน ด้วยวิธีการทดสอบ ส่วนปัญหาที่พบ คือ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง นิธิยานูวัฒน์ (2529) ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความสามารถในการสร้างเครื่องมือในการ

ประเมินผลการเรียน ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่า การวัดผลและประเมินผลควรมีวิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลจากการวัดและประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง ซึ่งผลจากการวัดผลและประเมินผลทำให้ครูผู้สอนทราบว่า การสอนนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด นักเรียนมีพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งปัญหาในการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอน ที่ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และขาดเอกสารแนะนำในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล โรงเรียนจึงควรได้มีการจัดส่งครูเข้ารับการอบรมและจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผล สามารถจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่จำเป็นต้องใช้ได้ พร้อมทั้งโรงเรียนควรได้มีการติดตามดูแลและช่วยเหลือครูอย่างต่อเนื่อง

การนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน ด้วยวิธีการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน และครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศจากผู้บริหาร ส่วนปัญหาที่พบ คือ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการนิเทศและติดตามไม่เพียงพอ และไม่ได้รับการนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยเห็นว่า การที่โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน โดยการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศนั้น เป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้สนับสนุนการนิเทศและติดตามผล รวมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการศึกษาด้วย (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529) สำหรับวิธีการนิเทศนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการนิเทศด้วยการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน ซึ่งเป็นวิธีการนิเทศทางตรงที่มีผลดีและมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนมากที่สุดวิธีหนึ่ง เพราะสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับจากการไปเยี่ยมเยียนชั้นเรียนได้ นอกจากนี้ผู้นิเทศการศึกษาควรได้มีการจัดกิจกรรมการนิเทศด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประชุมปรึกษาหารือ การให้คำปรึกษา การประชุมปฏิบัติ การสาธิตการสอน เป็นต้น ส่วนปัญหาที่พบ คือ ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการนิเทศและติดตามไม่เพียงพอ ทำให้ครูผู้สอนไม่ได้รับการนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นิเทศการศึกษา จึงต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องการนิเทศการศึกษา และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การที่ผู้บริหารไม่สามารถนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องได้ ผู้บริหารควร

จัดให้มีการนิเทศจากบุคลากรในโรงเรียน เช่น ให้ครูวิชาการ ผู้ช่วยผู้บริหาร และเพื่อนครู เป็นผู้นิเทศกันเอง นอกจากนี้ผู้บริหารสามารถขอความช่วยเหลือในการนิเทศและติดตามผล จากบุคลากรภายนอกโรงเรียน เช่น ศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือศึกษานิเทศก์จังหวัด มาช่วย ทำการนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ของครูผู้สอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา นั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคน พัฒนาครู ช่วยเหลือครู ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนา งานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การศึกษา ช่วยประสานงานและความร่วมมือ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังจะสร้างความมั่นใจใน อาชีพครู สร้างสรรค์กำลังใจให้แก่ครู เพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนานักเรียนให้เกิดพัฒนาการ ตามความมุ่งหมายของการศึกษา

3. การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยการสอบถามจากครูผู้สอน ส่วนปัญหา คือ โรงเรียนขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการติดตามประเมินผล และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการ นำผลการติดตามประเมินผลไปปรับปรุงการเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ไม่เพียงพอ ผู้วิจัยพบว่า ในการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ผู้บริหาร ควรมีการใช้วิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ วิธี เพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลอย่างครอบคลุม และควรมีการ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัญหาการขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และ ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำผลการติดตามผลไปปรับปรุงการ เตรียมการจัดหลักสูตรนั้น โรงเรียนควรได้มีการติดต่อหรือประสานงานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มโรงเรียน ศึกษานิเทศก์อำเภอ หรือจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการ จัดหาเครื่องมือการติดตามประเมินผล และควรมีการจัดประชุม ชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญ ของการติดตามประเมินผล มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาและความ ต้องการที่แท้จริง สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และการพัฒนาได้ ทำให้งานวางแผนได้ ตรงเป้าและแก้ปัญหาได้ตรงจุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ
 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ
 ด้วยการสอบถามจากครูผู้สอน และกำหนดให้ครูผู้สอนเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตาม
 ประเมินผลการจัดดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โดยปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่พบ
 คือ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ ความ
 เข้าใจ และประสบการณ์ในการนำผลการติดตามไปปรับปรุงการดำเนินการจัดหลักสูตรวิชา
 ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ผู้วิจัยเห็นว่า การที่โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการดำเนินการ
 จัดหลักสูตรด้วยวิธีการสอบถามจากครูผู้สอนนั้น โรงเรียนควรได้มีการติดตามประเมินผลการ
 ดำเนินการจัดหลักสูตรด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
 และวิธีการอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาแห่งชาติ (2533) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการ
 ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตาม
 แผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงจำเป็นที่จะต้องมีการติดตามประเมินผลด้วยวิธีการต่าง ๆ
 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการปฏิบัติที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ส่วนปัญหาที่พบ คือ
 ขาดเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้
 ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำผลการติดตามไปปรับปรุง การดำเนินการจัดหลักสูตร
 วิชาภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ นั้น โรงเรียนควรรหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยการจัดให้
 เครื่องมือในการติดตามประเมินผล การจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และควรส่งเสริมให้ครู
 ผู้สอนได้มีการเข้ารับการประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัด
 หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้ครูผู้สอนในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตาม
 ประเมินผลการจัดหลักสูตร ได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างเครื่องมือได้ และนำ
 วิธีการต่าง ๆ ไปใช้ในการติดตามประเมินผล เพื่อจะได้นำผลการติดตามประเมินผลไปใช้
 ประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดหลักสูตร ทั้งในด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร และการ
 ดำเนินการจัดหลักสูตร ตลอดจนการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแก่หน่วยงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.1 ควรจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมตรงตามความต้องการของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 ควรจัดหาและจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอกับความ ต้องการ พร้อมทั้งจัดประชุม อบรม หรือสัมมนา เกี่ยวกับการจัดทำหรือวิธีการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการสอนและการวัดผลและประเมินผล เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

2.1 ควรมีการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนา เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้

2.2 ควรมีการนิเทศและติดตามการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

3. โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร

3.1 สำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ประสานงาน และขอความร่วมมือจากชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความช่วยเหลือในด้านการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

3.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการเตรียมการจัดหลักสูตร การดำเนินการจัดหลักสูตร และการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร

3.3 ผู้บริหารควรประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในการจัดอัตรากำลังครูให้เพียงพอ และมีวุฒิวิชาเอก-โททางภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้มีความรู้ ความสามารถ ความถนัด เพื่อเข้าสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์ หลักสูตร-
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในระดับจังหวัด หรือ
เขตการศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
2. ควรศึกษาความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับการจัด
หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในระดับจังหวัดหรือเขตการศึกษา
3. ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ในกลุ่มประสบการณ์
พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)